

OBSAH

Předmluva	7
Úvod	8
Historický vývoj	9
0. Základní teorie	13
Hladina kapaliny v bubnu odstředivky	14
Hlavní použití rychloběžných odstředivek	15
Princip oddělování dvou kapalin v odstředivce	16
1. Konstrukce rychloběžných odstředivek	20
1.1. Základní konstrukce bubnů	20
Talířový buben k oddělování dvou kapalin (purifikační)	20
Talířový buben k čištění kapalin (klarifikační)	22
Talířový buben mlékárenské odstředivky	24
Talířový buben na zahušťování kvasinek	25
Jiné konstrukce talířových bubnů	26
Komorový buben	27
Komorový buben s filtračními vložkami	28
Buben samootvračí	28
Stručný přehled použití popsaných bubnů	30
1.2. Výkon bubnu (definice, závislost na konstrukci)	31
1.3. Rozřídění rychloběžných odstředivek podle konstrukce bubnu, použití a pracovního postupu	32
1.4. Přívod kapaliny do bubnu a výtok z něho	33
1.5. Uspořádání vtoku a výtoku kapalin	35
1.6. Způsob pohonu	37
1.7. Různé konstrukce hřídelů bubnu	39
1.8. Označování typů odstředivek	45
2. Některé důležité výpočty	46
2.1. Namáhání stěny bubnu	46
Buben jako tenkostěnný kotel namáhaný vnitřním tlakem	51
Buben jako tlustostěnný válec	52
2.2. Výpočet převodového soukolí	56
2.3. Příkon při rozběhu bubnu	62
2.4. Ztráty prokluzováním spojky	63
2.5. Ztráty v šnekovém (šroubovém) převodu a v ložiskách	63
2.6. Ztráty třením bubnu o vzduch a plyny	64
2.7. Celková spotřeba energie při rozběhu odstředivky	64
2.8. Oddělování usazováním (Stokesova poučka)	66
Oddělování odstředivou silou	67
2.9. Výkon odstředivky — kapacita bubnu	68
Konstanta (kapacita) komorového bubnu	69
Konstanta (kapacita) talířového bubnu	70
3. Použití odstředivek v průmyslu potravinářském	72
3.1. Mlékárenské odstředivky	72
Odstředování smetany	75
Čištění mléka	75
Výroba plastické smetany	77
Odstředování syrovátky	78
3.2. Odstředivky na čištění a vysoušení živočišných tuků	78
Přerušované tavení a čištění tuku v kotlich	78
Plynulý způsob tavení, čištění a vysoušení sádla (způsob fy Titan)	79

Prepouštění a čištění másla	80
3.3. Odstředivky v závodech na výrobu jedlých tuků	81
Odkalování a neutralisace v rafinačních kotlích	82
Sharplesův způsob rafinace louhem	84
Plynulá rafinace sodou a louhem (systém Claytonův—De Lavalův)	85
Švédský způsob rafinace louhem (De Lavalův „short-mix“)	87
3.4. Způsoby čištění a vysoušení olejů i tuků u nás nepoužívané	89
Čištění olivového oleje	89
Čištění palmového oleje	89
Čištění rybiho tuku	90
3.4. Odstředivky na krev	91
3.5. Odstředivky na čištění piva	94
Odstředivky na čištění mladinky v pivovarech	95
3.6. Odstředivky na čištění melasy v droždárnách	97
3.7. Odstředivky na zahušťování kvasinek v droždárnách a lihovarech	98
3.8. Čištění ovocných šťáv	102
3.9. Odstředivky používané při výrobě škrobu	106
4. Odstředivky k čištění a vysoušení minerálních olejů	114
4.1. Odstředivky k vysoušení isolačních olejů	115
4.2. Nepetržité čištění mazacích olejů cirkulací u parních turbin a Diesellových motorů	123
4.3. Čištění paliva (nafty, plynového oleje) pro pohon Diesellových motorů	126
4.4. Čištění jiných druhů olejů	127
Získávání a čištění oleje upělého na třískách a drobných součástech	127
Čištění oleje při tažení drátů	127
Čištění palmového oleje používaného při cínování plechu	128
Čištění oleje na kalení	129
Čištění oleje k mazání válcovacích stolic	129
Čištění oleje a směsi k chlazení při broušení a hlazení	129
5. Použití odstředivek v chemickém průmyslu	130
5.1. Odstředivky v rafineriích minerálních olejů	130
Čištění suroviny	130
Kyselinová rafinace destilátů (olejů, petroleje a benzínu)	132
Selektivní rafinace	138
Odparafinování olejů	139
Odparafinování těžkým rozpustidlem	140
Odparafinování lehkým rozpustidlem	143
5.2. Plynulá extrakce ve farmaceutickém průmyslu	144
5.3. Odstředivky při plynulé výrobě mýdla	147
5.4. Průmyslové odstředivky k čištění laků	150
5.5. Čištění louhu při výrobě viskosy	151
5.6. Vysoušení a čištění dehtu	152
6. Použití v jiných oborech	154
6.1. Průmyslové odstředivky v chemických čistírnách	154
6.2. Získávání lanolinu při praní vlny	155
6.3. Odstředivky na zahušťování a čištění kaučukového mléka (latexu)	158
6.4. Různá jiná použití odstředivek	159
6.5. Odstředivky a filtry	161
7. Postavení, obsluha a údržba odstředivek	162
7.1. Montáž a uvedení do chodu	162
7.2. Obsluha a běžná údržba	168
7.3. Periodické a generální opravy	175
8. Závěr	179
Literatura	179